

Amikor közlünk valamit, általában alkalmilag fűzzük össze a szavakat, mondatokat szöveggé.

De: használunk készen kapott szókapcsolatokat is a kommunikációban → ezek az **állandósult nyelvi formák** (állandósult szókapcsolatok).

Fajtái:

1. Társalgási fordulatok

az udvarias beszéd nyelvi formái; a beszélgetés szükséges kísérői.

kapcsolatfelvételnél és kapcsolatzárásnál: köszönések – *Jó reggelt kívánok, szia, viszontlátásra*, stb.
kapcsolattartás közben: *legyen szíves, köszönöm szépen, elnézést kérek*, stb.

2. Közhelyek

megszokott, elkoptatott kifejezések; nincs egyéni stílusértékük (csak ritkán ajánlott használni őket)
pl. *jóban-rosszban együtt voltunk, hab a tortán, ne ragozzuk tovább, kilép az élet iskolájába*, stb.

3. Szólások

hagyományok, népszokások emlékét őrzik
színesítik a beszédet; átvitt értelemben szólnak
általában **1-2 szóval elmagyarázható** az értelmük

lővő tesz → átver
sok van a rovásán → rossz életű
vaj van a füle mögött → elkövetett valamit
nyakába veszi a várost → hosszú útra indul
hajítófát sem ér → értéktelen
vásárra viszi a bőrét → kockázatot vállal
nem látja a fától az erdőt → pont a lényegét nem látja
stb.

4. Közmondások

közszájon forgó életbölcsesek → **tanító jellegűek** tapasztalatok megfogalmazása
nem mondhatók el 1-2 szóval; csak hosszabban

közlük sok néphagyományt őriz

pl. *A tisztaság fél egészség; Jobb később, mint soha; Ki korán kel, aranyat lel; Ki mint vet, úgy arat, Aki nem dolgozik, ne is egyék; A pénznek nincs szaga; Addig jár a korsó a kútra, amíg el nem törik*; stb.

5. Szállóigék

Valamely híres ember híressé vált mondásai.

Az állam én vagyok (XIV. Lajos)

Ott hagyott csapot, papot -Petőfi („Csokonai Vitéz Mihály” c. versben)

Színház az egész világ – Shakespeare (Szentivánéji álom)

Te is, fiam Brutus? - Julius Caesar

Kis lépés az embernek, nagy lépés az emberiségnek - Neil Armstrong (a holdrészálláskor)

Az állandósult nyelv formák kísérik, színesítik a beszédet, a stílust. Fontos, hogy mindig a megfelelő helyen, időben, szöveggörnyezetben és stílusban használjuk őket → hogy összhangban legyenek a valódi mondanivalóval.